

Blik op het terrein waarop het wijkje is gebouwd. Foto genomen vanaf Oldenhove. Op de voorgrond de 'huisjes', links het gerealiseerde woonwagenveld. (Beeldbank Noord-Hollands archief, 1988)

Piet van der Ham

Weinig Overveeners zullen zich nog de oorspronkelijke bebouwing aan de noordkant van de Dompvloedslaan herinneren. Hier lag vroeger een interessant arbeidersbuurtje.

Dompvloedslaan

De Dompvloedslaan ontleent haar naam aan een duinbeekje, genaamd Dompvloet of Dompelvoet. Het overvloedige water van de Dompvloet zorgde er voor dat vanaf de zestiende eeuw de blekers hun linnen, garens en kleding konden produceren. Het bleekgoed werd gedroogd op het naburige grasland. Ook na het verdwijnen van de linnennijverheid is het gebied aan de noordzijde van de Dompvloedslaan (drassig) weiland gebleven. Wel werd aan de noordkant in het begin van de twintigste eeuw een arbeidersbuurtje gebouwd. Na de Tweede Wereldoorlog is het beeld van de Dompvloedslaan compleet veranderd. Heel lang eindigde hier de bebouwing van Overveen en overheersten de weilanden en de slootjes, die doorliepen naar de Kleverlaan in het dorp Bloemendaal. Aan de zuidzijde van de Dompvloedslaan verrees in de jaren vijftig een complete wand van gestapelde bouw in drie lagen met onderbouw, waar men appartementen kon huren of

kopen. Ook nieuw was de ontwikkeling aan de noordwest kant van de Dompvloedslaan. Na de bouw in 1968 van het zorgcentrum Oldenhove, ontworpen door de architect G.H.M. Holt, werd naast Oldenhove in 1994 het woongebouw Overduin gerealiseerd, een ronde creatie van architect Cees Dam.

Sportvelden

In de jaren zeventig waren op weilanden aan de noordoost kant van de Dompvloedslaan, dicht bij de Westelijke Randweg, twee sportvelden aangelegd. Dat was een verlangen van het CIOS (Centraal Instituut Opleiding Sport), dat toen nog in de gemeente Bloemendaal op het landgoed Duinlust aan de Duinlustweg in Overveen was gevestigd. Het gebruik van de velden was voor CIOS geen succes. Men klaagde over wateroverlast en het gemeentebestuur stond toe dat het CIOS tegen dezelfde prijs de sportvelden aan de Zeeweg (waar nu het Tetterode Sportcomplex staat) kon

De Dompvloedslaan ontleent haar naam aan een duinbeekje, genaamd Dompvloet of Dompelvloet. Het overvloedige water van de Dompvloet zorgde er voor dat vanaf de zestiende eeuw de blekers hun linnen, garens en kleding konden produceren

huren. Daarmee waren de aangelegde sportvelden aan de Dompvloedslaan feitelijk overbodig geworden. Incidenteel werden zij gebruikt door scholen en voor de training van de jeugd van de hockeyclub Bloemendaal, die vanwege ruimtegebrek hier naar uitweek. Curieus is ook nog dat in die tijd de softbalclub Overveen (voor mannen) is opgericht, die in de zomer van 1985 op de Dompvloedslaan gingen spelen. Dat heeft niet erg lang geduurd. De softbalclub Overveen is een paar jaar later naar Heemstede verhuisd.

Drie vliegen in één klap

Halverwege de jaren tachtig zat het college van B. en W. met drie problemen. Waar laten wij de woonwagens die volgens het provinciale spreidingsplan in onze gemeente een plek moesten krijgen? Waar moet het nieuwe politiebureau komen ter vervanging van het verouderde en te kleine politiegebouw aan de Bloemendaalseweg? En wat doet Bloemendaal met de zeven beeldbepalende 'arbeidershuisjes', die ver voor de oorlog gebouwd werden en toe waren aan vervanging? Er was een bestemmingsplan Buytentwist, maar het college heeft tijdens een B. en W.-vergadering letterlijk eigenhandig op de sportvelden en de aansluitende ruimte de vlakken ingevuld voor de drie bestemmingen: woonwagenvak, politiebureau en sociale woningbouw. In die volgorde is het ook uitgevoerd.

Woonwagenvak

Het Gemeentelijke Woningbedrijf regelde de zeven standplaatsen van de woonwagens. Die werden in 1987 in gebruik genomen. De foto's van de woonwagens tonen nog maar weinig als woningen op wielen. Het zijn meer chalets zoals die ook gebouwd worden op recreatieparken. Na verkoop van het Gemeentelijke Woningbedrijf aan het latere Brederode Wonen, beheert deze corporatie nu de standplaatsen. De chalets zelf zijn meestal eigendom van de bewoners. Ruimtelijk en sociaal gezien vormen de chalets daarmee een eenheid.

Het nieuwe politiebureau

Voor de bouw van het nieuwe politiebureau koos men voor het architectenbureau Tauber Alkmaar BV. Burgemeester Weekhout en de korpsleiding (Brinkman en later Nijland) waren verantwoordelijk voor het bouwprogramma van het politiebureau. Het nieuwe politiegebouw moest voldoen aan alle eisen die aan een bureau voor een zelfstandig politiekorps werden gesteld. En zo is het ook uitgevoerd. Naast cellen, onderzoekkamers, ontvangstbalie, technische ruimtes en kantine, kreeg het gebouw ook een garage en autowerkplaats, evenals een metershoge antenne om daarmee de gehele gemeente Bloemendaal te kunnen bestrijken. Tenslotte werd het hoofdgebouw aangekleed met toegepaste beeldende kunst. Daartoe zijn het glas van de ramen bij de toegang van het gebouw in samenhang gebracht met de vijver en de toegangspaden. Pikant detail is nog dat kort na de opening van het nieuwe politiebureau in 1989, bekend werd dat het zelfstandige Bloemendaalse politiekorps zou worden opgeheven en het politiebureau een andere functie kreeg. In het gebouw is nu een speciale rechercheafdeling gevestigd. Dat was niet alleen een domper voor de Bloemendaalse politie, maar ook voor het gemeentebestuur. Dat had de opbrengst van de verkoop van het oude politiebureau aan Albert Heijn ingebracht als onderdeel van de bouwkosten. Dat geld is opgegaan in de bouw.

De arbeidershuisjes aan de Dompvloedslaan

Waarschijnlijk herinneren weinig Overveeners zich nog de oorspronkelijke bebouwing aan de noordkant van de Dompvloedslaan. Het betrof een buurtje van arbeidershuisjes. In totaal ging het om 27 woningen, gebouwd aan het begin van de 20ste eeuw. De kwaliteit liet al voor de oorlog te wensen over en omdat destijds niet iedereen in de gemeente oog had voor het beeldbepalende karakter van de woningen, werd reeds in 1937 discussie gevoerd over onbewoonbaarverklaring en sloop van de huizen. Dat zou nog vele jaren op zich laten wachten. Tussen 1967 en 1975 werden de 20 woningen die evenwijdig lagen

De laatste 'huisjes' die in 1989 zijn afgebroken ten behoeve van nieuwbouw (Beeldbank Noord-Hollands archief)

De zadeldakwoningen die ter vervanging zijn gekomen van de afgebroken 'huisjes' (Foto auteur, 2013)

aan de Dompvloedslaan afgebroken. Naast gebrek aan kwaliteit was een belangrijk argument om de huizen te slopen de noodzaak om op de plaats van de meest westelijke huizen een toegangsweg te maken voor het zorgcentrum Oldenhove.

De zeven woningen, die loodrecht op de Dompvloedslaan stonden, bleven echter nog staan tot in 1990. Enerzijds herinnerden zij aan een tijd dat de gemeente nog echt voor arbeiders bouwde, anderzijds klaagden veel bewoners dat de woningen niet meer voldeden aan de wooneisen van sociale huurwoningen. Daarom heb ik als wethouder van huisvesting lang gearzeld om het sein voor sloop van de gemeentewoningen op groen te zetten. Uitvoerig technisch onderzoek door Publieke Werken en een extern advies, gaven echter aan dat de bouwkundige toestand van de woningen slecht was en de woontechnische kwaliteit niet meer voldeed

aan redelijke eisen van leefbaarheid. Renovatie van de huizen (steen voor steen) was theoretisch mogelijk, maar tegen een prijs die de sociale woningbouw niet kon dragen.

Een doorslaggevende stem bij de afweging renovatie of nieuwbouw kregen de zittende bewoners/bewoonsters. Unaniem kozen zij er voor om te gaan wonen in de nieuw te bouwen huizen achter hun bestaande woningen. Namens het gemeentebestuur heb ik toen met alle bewoners gesprekken gevoerd en afgesproken dat iedereen (op één na) over kon stappen naar het huis dat direct achter de eigen tuin verrees. Met nog wat steun van de gemeente is de herhuisvesting vlekkeloos verlopen en deed de unieke situatie zich voor dat de laatste bewoners van de arbeidershuisjes aan de Dompvloedslaan vrijwel op dezelfde plaats overstapten in aantrekkelijke

Het nieuwe politiebureau, gezien vanuit een luchtballon. (Beeldbank Noord-Hollands archief, 1990)

De eerste geworpen bal van de softbalclub Overveen op het veld aan de Dompvloedslaan in 1985. (Foto United Photos)

eengezinswoningen. Historisch gezien een verlies, sociaal gezien een winst!

Zadeldakwoningen

De nieuwbouw van de sociale huurwoningen werd toevertrouwd aan woningbouwvereniging Bloemendaal-Noord. Die liet een plan ontwerpen door hetzelfde architectenbureau dat ook het politiebureau heeft ontworpen zodat er architectonisch een samenhang ontstond. Er kwamen veertien zadeldakwoningen en vier gestapelde woningen, waarvan twee specifiek voor rolstoelgebruikers. In totaal achttien nieuwe huizen. De definitieve afronding van het nieuwe wijkje van woonwagenvak, politiebureau en sociale huurwoningen vond plaats in 1991. Het wijkje heeft nooit een eigen naam gekregen. Alle nieuwe voorzieningen vallen onder de adressering Dompvloedslaan.

Burgemeester Weekhoutboom

Eind augustus 1990 nam burgemeester Gerrit Weekhout afscheid van de gemeente Bloemendaal, hij ging met pensioen. Dat werd uitbundig gevierd. Na veertien jaar bleek hoe geliefd hij en zijn echtgenote Gerda zich in de gemeente hadden gemaakt. De burgerij bood het echtpaar een circa twintig jaar oude en acht meter hoge moerasedijk aan die in het wijkje zonder naam, dicht bij het nieuwe politiebureau, is geplant. Later plaatste de gemeente rondom de boom een hardhouten bank, getooid met de naam en datum van het afscheid van Weekhout. Het zou niet onlogisch geweest zijn als het nieuwe wijkje de naam van burgemeester Weekhout gekregen zou hebben. Daar heeft toen niemand aan gedacht. Maar wat niet is, kan nog komen.